

¶ Optimum ieiunium dicitur quādo homo exterior
ieiunat / ⁊ hō interior orat. vt dicit yfido. ⁊ qñ quis iei-
unat ex vna parte ieiunādo macerat corp⁹ / ⁊ ex alte-
ra parte bona agere nō cessat. cōtra aliquos q̄ nichil
possunt facere cū ieiunāt imo tūc ludūt ad scacos / vt
ieiunium nō sentiāt. ⁊ sic ociando ociū vitant. contra
hoc qđ dicit boeci⁹: q̄ pro ocio vitādo / ocia sectari ri-
diculosum est. **Ieiuniū bonū sigātur p̄ ieiuniū moysi**
Ero. xxxii. Ieiuniū meli⁹ significat per ieiunium he-
lye. Tercii regū. xix. Ieiuniū optimum significatur
per ieiuniū xp̄i. Mat. iiii. ¶ De elemosyna. xvi. ca.

De elemosina quatuor sūt spe-

cialiter notanda scilicet. **¶ Typus elegans.**

¶ Motus stimulans.

¶ Habet ergo elemo- Modus regulans. et
syna typum vel simili- Fructus abundans.
rudinem elegantem / ⁊ specialiter triplicem.

Sicut lumen radiosum.

¶ Est enī elemosyna. Sicut lumen copiosum.

Sicut semen fructuosum.

¶ Est itaqz elemosyna sicut lumē radiosuz. Nā sicut
lumē serenat aerē: sic elemosyna serenat mentē. ⁊ sicut
lumē fugat oēm tenebrā: sic elemosyna fugat omnem
culpā. ⁊ sicut lumē dz portari / nō possit / sed ante hoīem
sic hō prudēs facit elemosinā in vita sua nō post mor-
tem. Qui autē elemosinā non facit in vita sua sed post
mortez suā: similis est hoī qui post tergū vult portare
lumē. i. lucernā. Dicit ei sapiēs eccl̄iastici. xiiii. Ante
mortem benefac amico tuo. id ē anime tue. vñ christo
in suis membr̄is.

¶ Est etiā elemosyna sicut flumē. Nam sicut flumen

De elemosyna fo. xxxi.

manat ex influētia fontis: sic elemosyna ex influētia pietatis. et sicut fons vnde manat fluius per occultos meatus pcedit a mari: sic pietas hoīs vñ manat elemosyna p occultam inspirationē venit ex gratia dei et sic elemosyna venit a deo et dat deo. **Nā** dicit sap. ecclesiales. i. **Ad** locū vnde exēit fluius reuertitur: vt iterū fluant. **Et** sicut flumē quāq; exiit extra ripas/nec est contētū. p priis alueis: ita iter dū elemosyna dāda est bonis idifferēter et malis: maxime tpe necessitatis. **Sicut** pater celestis qui solē suū ori facit sup bonos et malos/et pluit sup iustos et iniustos. vt dī **Math. v.**
¶ Est insup elemosyna sicut semē. **Et** nota q; ser sūt quibus elemosyna bene semini comparatur.

¶ Primo quia sicut semē d; abscondi: ita elemosyna debet occulte dari. **Nam** dicitur **Ecclesiastici. xix.** **Cō** clude elemosynam in sinu pauperis.

¶ Secundo q; sicut semē videt perditū cū potius renouetur: sic elemosyna videt amitti cum datur/ q̄ tñ tunc optime seruetur et thesaurisatur in thesauro paradisi. **Et** dī **ecclesiastici. xix.** **Perde** pecuniā ppter fratrem. **¶** Tertio semē cū fenore surgit: sic q; dat elemosynā a deo cētuplū accipiet. qd dī **puer. xix.** **Fenerat** dñs qui miseretur primo glosa: cētuplū accepturus.

¶ Quarto semen qd est p̄ciosum sicut triticū in vno anno seritur/ et in alio metit. vile vero sicut ordeum et milium: in eodē anno metit et seminat. sic elemosyna p̄ciosa est q; hic in āno gr̄e seritur/ s; fructus eius in alio āno. s. gl̄ie expectat. **¶** Illis x̄o respectu huius videt elemosyna illa q; in p̄nti remunerat q; dicit saluator **Math. vi.** **Amē** dico vobis receperit mercedē suā. **¶** P̄ciosa vero nō solum in p̄nti et t̄p̄aliter: sed etiam remunerat eternaliter. q; dicit ap̄ls **Prime ad thim.**

quarto q̄ pietas ad omnia vtilis est: p̄missionem ha-
bens vite que nunc est et future.

¶ Quinto semen gelu p̄pressum et retardatum p̄fert
vberiozem fructum: sic elemosyna quā quis facit duz
sustinet tribulationem: vberiozem est habitura repo-
sitionem seu fructum/vel remunerationem. Unde
dicit in psal. **R**entes ibāt ⁊ flebant mittentes semina
sua. Venientes autem. ⁊c.

¶ Sexto semen sustinet molestias multas sicut gelu
grandines ⁊ pluuias. sic homo qui libens elemosynā
dat: cum eoz habeat compassionē plenum/talis susti-
net omnes necessitates pauperum/ ⁊ miseras afflicto-
rum. In cuius p̄sona dicit ap̄ls sc̄de cor. xi. **Q**uis in-
firmus ⁊ ego non infirmus?

¶ T̄te elemosynari⁹ est. Sicut arbor q̄ fructum facit
Sicut nutrix q̄ puerum nutrit.

¶ Est itaqz bon⁹ Sicut mercator q̄ merces v̄dit
elemosynarius vt arbor. sicut enī arbor meli⁹ crescit
⁊ fructificat dum ab ea refecantur superflua: sic diui-
tes melius p̄ficiunt in gratia refecātes diuitias suas
sc̄z dando elemosynam q̄ est de superfluis danda vel
facienda. sicut dicitur. **M**at. xi. **Q**uod superest date
elemosynam. Et sicut agricola tolerat in vinea aliq̄s
infructuosas arbores que sustinent vites: sic summus
agricola deus in vinea sua sc̄z in ecclesia tolerat mul-
tos diuites/qui cum eozum elemosyna sustētant pau-
peres. Unde dicitur **M**at. xii. **V**ineā p̄stinauit ho-
mo. In vinea siqui dez non solum sunt vites que frus-
tificant: imo ⁊ paxilliaridi. sic in ecclesia dei sūt pec-
catores ⁊ iniusti qui vites fructificantes id est iustos
suis elemosynis sustentant.

¶ Homo etiam elemosynari⁹ ē sicut nutrix q̄ lactat

De elemosyna fo: xxxii

puerum. Nam sicut nutrices cōsueuerūt impinguari
vt abundēt in lacte / et bene nutriāt filios: sic dñs ipin
guat diuites bonis temporalibus / vt abundēt i lacte
compassionis et nutriant filios. i. pauperes suos. **Quā**
dicitur in psal. Impinguasti in oleo caput meū. **Tūc**
enī dñs oleo caput hominis impinguat: qñ mentem
ad pauperes oleo cōpassionis humectat.

¶ Est i super homo elemosynarius sicut mercator in
dustrius. Nam sicut mercatores pecuniā suā non tra
dunt eis qui reddere nō possunt / vel eis qui ad nūdis
nas venturi nō sunt: sic homo prudens nō dat elemo
synam hystrionib⁹ qui nichil habēt. s. de gratia dei. et
qui vēturi nō sūt ad nūdinas para dyti. Ideo dicitur
Eccliasici. xii. Benefac humili: et ne dederis impto.
Hoc vero in duob⁹ casibus intelligitur. Unus quādo
datur hystrionib⁹ nō iuitu pietatis / sed ratione hy
strionar⁹. Ali⁹ est si credas q̄ ppter elemosynaz tuā
impus negligat iusticiā. Et sicut pedagū nō petitur
ab illis qui trāseūt vacui: s; ab illis qui sunt onerati:
sic dñs pedagium elemosyne nō petit pauperib⁹ qui
sūt vacui reb⁹ trāstorziis. s; a diuitib⁹ qui sūt onerati
diuitiis / et pleni temporalib⁹ bonis. Unde dicit apłs
Prime ad thimothesi. vi. Diuitibus huius seculi pre
cipe facile tribuere / cōmunicare / thesaurifare sibi fū
damētum in futurum. Et sicut dñs terrenus mercato
ribus qui furātur pedagū / aufert quandoq; totū ca
pitale: sic illis diuitib⁹ q̄ pedagio elemosyne defrau
dant pauperē: aufert dñs nō solum grām / imo etiam
interdus t̄palem substantiam. **De tali dī Math. xv.**
Tollite ab eo talentum: et date illi qui decē talēta h̄.
Auro si quidē tollēda est t̄palis substantia: et dāda illi
qui miserando pauperibus implet mandata dñi.

De elemosyna fo. xxxiii.

sine iniuria / gratus sine tristitia / pius sine superbia.

¶ Primo igit qui dat elemosynā dz h̄re modum in sum. vt. s. det suū ⁊ nō alicnū. Sicut enī aqua mūda lauat ⁊ imūda coinquinat: sic elemosyna mūda. q̄. s. est sine pctō vsure vel rapine / dantē mūdat pauperē lauat ⁊ deum placat. **¶** An̄ d̄r. puer. iiii. Honora dñm de tua substātia / nō de aliena. qz elemosyna de alieno vt de rapina / vsura / vel de furto: dantē inficit / primum ledit ⁊ deū offendit. **¶** An̄ in figura hui⁹ d̄r. Leuitici. ii. Omnis oblatio que offertur dño absqz fermento erit scilicet / vsure / furti / vel rapine / vel cuiuscunqz acquisitionis iniuste.

¶ Cdo qui dat elemosynā dz habere modū gratū. vt. s. ofidat paup̄i letū vultū / dulce verbū et prōptam manū. **¶** Hā de leto vultu dicit apl's scde cor. xi. **¶** Hyla rem ei datorē diligit de⁹. **¶** De dulci vbo d̄r. eccl' iastici iiii. **¶** Respōde illi. s. paup̄i pacifice in māsuetudie. **¶** De prompta manu d̄r. puer. iiii. **¶** Ne dicas amico tuo vade ⁊ reuertere: cras dabo tibi. cum statim possis dare.

¶ Tertio q̄ dat elemosynā dz habere modū piū / et sine oī supbia vel psūptione. vt. s. dādo elemosynam laudē nō querat / pauperē nō despiciat / seipm sine elemosyna nō dimitrat. **¶** Qui ei dat elemosynā / laudē vitet humanā. **¶** Hā d̄r. **¶** Mat. vi. **¶** Ne aut faciē elemosynam nesciat. **¶** zc. **¶** Debet etiā qui dat elemosynā / nō ppter hoc pauperē despiciere. qz d̄r. ysa. lviii. **¶** Et carnem tuā ne despereris. **¶** Nec dz seip̄s sine elemosyna dimittere: qui vult aliis misericors esse. **¶** Dicit ei eccl' iastici xxx. **¶** Misere aīe tue placēs deo. **¶** Et aug. i eucheridiō **¶** Qui vult elemosynā ordinate dare: a seipō dz icipere **¶** Sicut ei nō deberet dici misericors q̄ extraneis faceret mīam ⁊ mfi pprie crudelis ⁊ im̄i misericors esset: sic

multominus dicēda est mīa vel elemosyna quā quis
faceret aliis: aīa sua neglecta / r i pctō dimissa. **En̄ dñ**
Ecclesiastici. xiiii. Quid sibi neq̄ est. cui bon⁹? Et augu.
Quid est miserius misero non miserante sibi ipsi?

¶ De preceptis in cōi. xvii. ca. Tertia dicta.

Postq̄ dictum est de peni-
tentia: dicendū est de preceptis. quia hec est
tertia dicta salutis. s. a pñia venire ad p̄cep-
ta. **Et iō nota de p̄ceptis diuinis specialiter tria. scz**
qualiter sūt descripta **¶ Fuerūt eī descripta idēle**
qualiter distincta **biliter / distincta rōnabiliter**
qualiter edita. **edita vniuersaliter.**

¶ Circa p̄ceptorū descriptōez est notādū q̄ ad obser-
uandum p̄cepta diuina d3 nos monere p̄ceptorū scri-
ptura tripliciter. si attendamus quis scripsit.

¶ Primo enī si queris quis scri **vbi scripsit. et**
psit: dñ q̄ digitus dei. s. sp̄s sct̄s **quomō scripsit**
Scriptura enī magis ē autētica r pl⁹ obseruāda: qñ
per manū publici tabelliois est p̄fecta. **iste tabellio ē**
sp̄s sct̄s. s. qui ex nichilo fecit celū r terrā oīa ele-
menta / r corpus xp̄i formauit in virginali utero. r de
pulvere formauit corpora nostra.

¶ Itē idē scripsit decē p̄cepta. ille enī est notari⁹ pu-
blicus q̄ fecit istrumētū de matrimonio qd̄ dñi r dei
fili⁹ i vrgine ecclesia r i nra carne. r ip̄e scripsit testamē-
tum qd̄ d dicit xp̄s in cruce in quo legauit sp̄ritū deo
patri / matrē iohāni / r paradysus latroni. iste tabellio
scribet in die iudicis equitatē diuine sn̄ie. iste scribet
electos i libro vite. r breuif iste scribet omēs cartas r
scripturas r istrumēta diuina **¶ En̄ igit̄ obseruāda ē pre-**
ceptorū scriptura. En̄ dñ deus. ix. Deus dedit moyfi